

# Ny Bokin'i Daniela — Laharana Iraika amby Enimpolo

*Famohazana ny Lamba Firakotra ara-paminaniana: Fahatakarana ny Fahitan'i Daniela, ny Fanekena, ary ny Fotoana Famehezana amin'ny Andro Farany*

Jeff Pippenger  
2024-01-25

Tonga tamin'i Daniela tamin'ny toko fahasivy Gabriela mba hanome azy fahafahana sy fahatakarana ny amin'ireo fahitana roa izay efa naseho tao amin'ny toko fahavalo.

Ary nampahafantariny aho izany, sady niresaka tamiko izy ka nanao hoe: Ry Daniela ô, tonga eto aho ankehitriny hanome anao fahendrena sy fahazavan-tsaina. Tamin'ny fiandohan'ny fifonanao dia nivoaka ny didy, ary tonga aho hampahafantatra izany aminao; fa tena malala indrindra ianao; koa fantaro ny raharaha, ary diniho ny fahitana. Daniela 9:22, 23.

Mba hahazoan'i Daniela ilay “fahatakarana” nilainy, dia nolazain'i Gabriela taminy mba hahatakatra ny “teny” sy ny “fahitana” izy. Ny “teny” dia ny fahitana momba ny fanitsakitsahana ny fitoerana masina sy ny maro, ary ny “fahitana” kosa dia ny fahitana momba ny fisehoan'ny 22 Oktobra 1844. I Sister White koa dia manasongadina ireo fahitana roa ireo, rehefa ampahafantariny antsika fa Daniela dia nitady hahatakatra ny fifandraisan'ny fahababoana fito-polo taona sy ny telo arivo sy roa-jato andro. Ny fito-polo taona no nambaran'i Gabriela ho “teny,” ary ny “fahitana” kosa dia ny telo arivo sy roa-jato andro. Daniela dia maneho ny “hendry” amin'ny andro farany, rehefa omen'i Gabriela ny fanazavana ny amin'ny telo arivo sy roa-jato andro. Ny “hendry” dia mahafantatra ny “teny” sy ny “fahitana” ao amin'ny fanazavan'i Gabriela; ny ratsy fanahy kosa tsy mahatakatra. Ny Millerita dia nahatakatra ny “teny” sy ny “fahitana,” saingy tamin'ny fomba voafetra ihany.

Ny efajato sy sivifolo taona nanaovana fizahan-toetra dia fotoana niorina teo ambonin'ny efajato sy sivifolo taona nikomiana tamin'ny fanekena ny “impito” izay aseho ao amin'ny Levitikosy dimy amby roapolo sy enina amby roapolo. Ny fahababoana fitopolo taona no fitambaran'ny taona rehetra izay tsy namelana ny tany hankafy ny fitsaharany.

Ny herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena tamin'ny maro dia fanehoana ny adin'ny fanekeny, araka ny asehon'ireo vanim-potoana roa samy misy arivo sy roanjato ary enim-polo andro. Io herinandro ara-paminaniana io dia nozarain'ny hazo fijaliana, izay maneho ny tombo-kasen'Andriamanitra.

“Inona no tombo-kasen'Andriamanitra velona, izay apetraka eo amin'ny handrin'ny olony? Izany dia famantarana izay azon'ny anjely vakina, fa tsy ny mason'olombelona; satria tsy maintsy hitan'ilay anjely mpandringana io mariky ny fanavotana io. Ny saina manan-tsaina dia efa nahita ny famantaran'ny hazo fijalian'i Kalvary eo amin'ireo zanaka lahy sy zanaka vavy

natsangan'ny Tompo ho Azy. Esorina ny fahotan'ny fandikana ny lalàn'Andriamanitra. Mitafy ny fitafian'ny fampakaram-bady izy, ary mankatò sady mahatoky amin'ny didin'Andriamanitra rehetra.” Manuscript Releases, boky faha-21, 52.

Izany herinandro izany dia naneho tandindona vanim-potoana roa samy arivo sy roanjato sy enim-polo taona, izay nozaraina teo amin'ny lalàn'ny Alahady tamin'ny 538, (ny mariky ny bibidia), izay nandritra izany no nanitsakitsahan'ny fanompoan-tsampy ary avy eo ny fahefana papaly ny fitoerana masina sy ny tafika. Nandritra ny arivo sy roanjato sy enim-polo andro, Kristy dia nanome ny fijoroany ho vavolombelona; ary avy eo, nandritra ny arivo sy roanjato sy enim-polo andro hafa, Kristy dia nanome izany fijoroana ho vavolombelona izany tamin'ny alalan'ny mpianany. Nandritra ny arivo sy roanjato sy enim-polo taona, Satana dia nanome ny fijoroany ho vavolombelona tamin'ny alalan'ny fanompoan-tsampy; ary avy eo, nandritra ny arivo sy roanjato sy enim-polo taona hafa, Satana dia nanome ny fijoroany ho vavolombelona tamin'ny alalan'ny fahefana papaly.

Ny fanekena, izay noho ny tsy fankatoavan'i Isiraely fahiny no tonga “adihevitry Andriamanitra”, dia ilay fanekena ao amin'ny Levitikosy toko faha-dimy amby roapolo, izay namaritra ny fitsaharan'ny tany sy ny jobily izay tokony hankalazaina isaky ny taona fahasivy amby efapolo.

Ary niteny tamin'i Mosesy teo an-tendrombohitra Sinay Jehovah ka nanao hoe: Mitenena amin'ny Zanak'Isiraely, ka lazao aminy hoe: Rehefa tonga any amin'ny tany izay omeko anareo ianareo, dia hitandrina sabata ho an'i Jehovah ny tany. Enin-taona no hamafazanao ny taninao, ary enin-taona no handrantsananao ny tanim-boalobokao sy hanangonanao ny vokany; fa amin'ny taona fahafito dia hisy sabatan'ny fitsaharana ho an'ny tany, dia sabata ho an'i Jehovah; tsy hamafy ny taninao ianao, ary tsy handrantsana ny tanim-boalobokao. Izay maniry ho azy amin'ny vokatrao dia aza jinjaina, ary ny voaloboka amin'ny voalobokao tsy voarantsana dia aza angonina; fa taona fitsaharana ho an'ny tany izany. Ary ny sabatan'ny tany dia ho fihinana ho anareo; ho anao sy ny ankizilahinao sy ny ankizivavinao ary ny mpikarama aminao sy ny vahininao izay mitoetra eo aminao, ary ho an'ny bibinao sy ny bibidia izay ao amin'ny taninao; dia ho fihinana avokoa ny vokatra rehetra ao aminy. Ary isao fito sabatan'ny taona ho anao, dia impito fito taona; ary ny andro amin'ny fito sabatan'ny taona dia ho amby efa-polo taona sy sivy amby efapolo taona ho anao. Dia ampandreneso ny trompetran'ny jobily amin'ny andro fahafolon'ny volana fahafito; amin'ny andro fanavotana no hampandrenesanareo ny trompetra eran'ny taninareo rehetra. Ary hamasino ny taona fahadimampolo, ka hambarao ny fahafahana eran'ny tany ho an'ny mponina rehetra ao aminy; ho jobily aminareo izany; ary samy hiverina any amin'ny fananany avy ny olona rehetra, ary samy hiverina any amin'ny fianakaviany avy ny olona rehetra. Jobily ho anareo izany taona fahadimampolo izany; aza mamafy, ary aza mijinja izay maniry ho azy ao aminy, ary aza manangona ny voaloboka amin'ny voalobokao tsy voarantsana. Fa jobily izany; ho masina aminareo izany; eny an-tsaha no hihinananareo ny vokatra ao aminy. Amin'izao taona jobily izao dia samy hiverina any amin'ny fananany avy ny olona rehetra. Levitikosy 25:1–13.

Ny fe-potoana voalohany amin'ilay faminaniana roa arivo sy telon-jato taona, tahaka ny herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena sy ireo efajato sy sivifolo taona, dia mifandray mivantana amin'ny “impito” ao amin'ny Levitikosy toko faha-dimy amby roapolo sy faha-enina

amby roapolo.

Koa aoka izany hianareo, ka fantaro, fa hatramin'ny nivoahan'ny didy hampodiana sy hanorenana an'i Jerosalema ka hatramin'ny Mesia Andriana dia ho fito herinandro sy roa amby enimpolo herinandro; ny lalana sy ny manda dia haorina indray, na dia amin'ny andro mahory aza. Daniela 9:2.

Ny herinandro sivy amby enim-polo, miainga amin'ny 457 talohan'i Kristy, dia mitondra anao ho amin'ny batisan'i Kristy sy ho amin'ny fiandohan'ily herinandro izay nanamafisany ny fanekena, dia ilay fanekena amin'ny "fifandiran'" Andriamanitra. Kanefa nisy herinandron'ny herinandro iray (sivy amby efapolo taona), izay natokana ka nosarahina tamin'ireo herinandro sivy amby enim-polo tamin'ny alalan'ily teny hoe: "herinandro fito sy roa amby enim-polo herinandro." Miainga amin'ny 457 talohan'i Kristy, dia hisy sivy amby efapolo taona, filazana mazava momba ny fanekena ao amin'ny Levitikosy toko faha-dimy amby roapolo, sy momba ny fankalazana ny jobily. Ireo sivy amby efapolo taona ireo dia tsy mariky ny tsingerin'ny jobily ihany, fa mariky ny Pentekosta koa, izay andro fahadimampolo manaraka ireo sivy amby efapolo andro amin'ny fetin'ny herinandro.

Ny efatra amby efapolo taona voalohany amin'ny roa arivo sy telon-jato taona, ny efatra-jato sy sivifolo taona, ary ilay herinandro nanamafisana ny fanekena dia samy mifandray mivantana amin'ny roa arivo sy dimy-jato ary roapolo taona, izay aseho ho "impito," ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo. Ny singa rehetra amin'ny faminanian'ny roa arivo sy telon-jato taona dia mifandray mivantana amin'ily "impito" izay natsipin'ny Advantisma sy nolaviny tamin'ny 1863. Ny "impito" dia tandindon'ny fanekem-pifaliana, ary noho izany dia tokony homarihina koa fa rehefa nifarana tamin'ny 22 Oktobra 1844 ny roa arivo sy telon-jato taona, dia nifarana tamin'io andro io indrindra koa ny roa arivo sy dimy-jato ary roapolo taona; fa Mosesy dia nanoratra ao amin'ny Levitikosy toko faha-dimy amby roapolo:

Ary hanisa sabatan-taona fito ho anao ianao, dia impito fito taona; ary ny halavan'ny sabatan-taona fito dia ho sivy amby efapolo taona ho anao. Ary amin'izany dia hampanenoinao ny trompetra amin'ny jobily amin'ny andro fahafolon'ny volana fahafito; amin'ny Andro Fanavotana no hampanenoanareo ny trompetra manerana ny taninareo rehetra. Levitikosy 25:8, 9.

Ny vanim-potoana ara-paminaniana rehetra ao anatin'ily roa arivo sy telon-jato taona dia mifandray mivantana amin'ireo "impito" ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo, anisan'izany ny andro nifaranan'ireo vanim-potoana ara-paminaniana roa ireo. Ny sivy amby efapolo taona voalohany dia nanondro ny asan'ny fanorenana indray sy ny famerenana amin'ny laoniny an'i Jerosalema, izay ho tanteraka rehefa nivoaka avy tany Babylona ny olon'Andriamanitra. Vita ny tempoly talohan'ny didy fahatelo, tahaka ny nahavitan'ny tempolin'ny Millerita talohan'ny nahatongavan'ny anjely fahatelo. Nefa taorian'ny 457 tal. J.K., "ny arabe" dia mbola nila "haorina indray, mbamin'ny manda aza, na dia amin'ny andro fahoriana aza." Amin'ny maha Alfa sy Omega Azy, Jesosy dia mandrakariva mampiseho ny fiasaran'ny zavatra iray amin'ny alalan'ny fiandohan'ny zavatra iray; ary taorian'ny 22 Oktobra 1844, ny Millerita dia tokony hamita "ny arabe" sy "ny manda," "amin'ny andro fahoriana."

I Sister White dia manondro ny manda ara-bakiteny fiarovana manodidina an'i Jerosalema ho tandindon'ny lalàn'Andriamanitra, ary avy hatrany taorian'ny 22 Oktobra 1844 dia nentina niditra tao amin'ny fitoerana masina any an-danitra ny mahatoky ka nahafantatra ny lalàn'Andriamanitra (ny manda). Mba hahafahana nahafantatra ny lalàn'Andriamanitra, anisan'izany ny Sabata, dia nentina niverina ho amin'ny faneken'ny Isiraely fahiny ny Millerites. Ny famerenana amin'ny laoniny ilay "lalana" ara-bakiteny dia ilay famerenana amin'ny laoniny izay notanterahina ara-panahy rehefa niverina ho amin'ireo "lalana taloha" ao amin'i Jeremia ny Millerites. Ireo "fotoan-tsarotra" izay tsy maintsy ho teo amin'ilay vanim-potoana nanorenana ny manda sy ny lalana dia tsy maintsy ho tanteraka taorian'ny 1844, ary ny Ady an-trano izay nanakaiky tamin'izany fotoana izany, sady vetivety dia nanomboka tao anatin'izany tantara izany indrindra, no naneho ireo fotoan-tsarotra ireo.

Raha nahatoky izy, dia ho tonga teo amin'ilay taona fahadimampolo ara-tandindona amin'ny Jobily izy, izay amotsorana ny andevo; ary izany koa dia nasehon'ny andro fahadimampolon'ny Pentekosta, izay irosoan'ny hafatry ny fanafahana ho any amin'izao tontolo rehetra izao. Nefa taorian'ny taona 1844 dia ny ankamaroany no nanohitra ny fahazavan'ny Sabata, ary tamin'ny 1863 dia nolaviny koa ny hafatr'i Mosesy (ilay "impito"), izay efa naterin'i Elia (William Miller) taminy. Raha lazaina amin'ny teny hafa, dia niala tamin'"ny lalana" (ireo lalana fahiny) izay tokony haveriny sy hizorany izy.

Maneho mandrakariva hatrany ny fiafarana amin'ny alalan'ny fiandohana i Jesosy, ary rehefa averina amin'ny andro farany ny fanoharana momba ireo virijina folo, dia tsy maintsy tanterahina indray ny asan'ny famerenana amin'ny laoniny an'i Jerosalema. Ny "lalana sy ny manda" dia haorina amin'ny "fotoan-tsarotra". Miditra ao anatin'izany fotoan-tsarotra izany isika ankehitriny. Ny 22 Oktobra 1844 dia tandindon'ny lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela, koa rehefa tonga ny "oran'ny horohoron-tany lehibe" ao amin'ny Apokalypsy toka faha-11, dia haorina amin'ny fotoan-tsarotra ny lalana sy ny manda. Hofantarintsika ankehitriny fa izany fotoan-tsarotra izany dia ny "fahatezeran'ny firenena" ateraky ny ady mihamafy ataon'ny finoana silamo.

Raha nanazava izay efa voasoratra teo aloha momba ny "fotoan'ny fahoriana" izy, dia nanome fanazavana izay voarakitra ao amin'ny boky Early Writings.

"1. Ao amin'ny pejy faha-33 dia omena izao manaraka izao: 'Hitako fa ny Sabata masina dia, sady mbola ho, ilay rindrina mampisaraka ny Isiraely marina an'Andriamanitra sy ny tsy mino; ary ny Sabata no fanontaniana lehibe hampiray ny fon'ny olomasina malalan'Andriamanitra izay miandry. Hitako fa Andriamanitra dia manana zanaka izay tsy mahita sy tsy mitandrina ny Sabata. Tsy nandà ny fahazavana mikasika izany izy ireo. Ary tamin'ny fiandohan'ny fotoan'ny fahoriana, dia nofenoina ny Fanahy Masina isika raha nivoaka ka nitory ny amin'ny Sabata tamin'ny fahafenoana kokoa.'"

"Nomena tamin'ny taona 1847 ity fahitana ity, tamin'izay mbola vitsy dia vitsy ireo rahalahy Advantista nitandrina ny Sabata, ary tamin'ireo dia mbola vitsy koa no nihevitra fa zava-dehibe ampy ny fitandremana azy ka hampisaraka ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny tsy mino. Ankehitriny dia efa manomboka hita ny fahatanterahan'izany fahitana izany. Ny 'fiandohan'izany andro fahoriana' voalaza eto dia tsy manondro ny fotoana hanombohan'ny

loza hirotsaka, fa fotoana fohy mialoha ny hirotsahany, raha mbola ao amin'ny fitoerana masina Kristy. Amin'izany fotoana izany, raha eo am-pifaranana ny asam-pamonjena, dia hisy fahoriana ho tonga amin'ny tany, ary ho tezitra ny firenena, kanefa hotanana tsy hihoatra ny fetra izy ireo mba tsy hisakana ny asan'ny anjely fahatelo. Amin'izany fotoana izany no hahatongavan'ny 'orana farany,' na famelombelomana avy eo anatrehan'ny Tompo, hanomezana hery ny feo mahery an'ilay anjely fahatelo, sy hanomanana ny olomasina hiorina mafy amin'ny vanim-potoana hirotsahan'ny loza fito farany." Early Writings, 85.

Misy "fotoana fohy" mialoha ny hifaranan'ny fotoam-pitsapana, izay "ho tezitra ny firenena, nefa mbola ho voafehy ihany." Amin'izay fotoana izay ihany koa no ahahatongavan'ny "orana farany." Ny "fahatezeran'ny firenena" dia tandindona iray izay fantarina ao amin'ny Apokalypsy toko faha-11.

Ary tezitra ny firenena, ary tonga ny fahatezeranao sy ny fotoanan'ny maty mba hotsaraina, ary mba homenao valim-pitia ny mpanomponao, dia ny mpaminany sy ny olo-masina ary izay matahotra ny anaranao, na kely na lehibe; ary mba handringananao izay manimba ny tany. Apokalypsy 11:18.

Maneho hevitra momba io andininy io i Rahavavy White.

"Hitako fa ny fahatezeran'ny firenena, ny fahatezeran'Andriamanitra, ary ny andro hitsarana ny maty dia samy misaraka sy miavaka, ka ny iray manaraka ny iray; ary koa fa Mikaela dia mbola tsy nitsangana, ary ny andro fahoriana, izay tsy mbola nisy tahaka azy, dia mbola tsy nanomboka. Ankehitriny dia tezitra ny firenena; fa rehefa vitan'ny Mpisoronabentsika ny asany ao amin'ny fitoerana masina, dia hitsangana Izy, hitafy ny fitafian'ny famaliana, ary amin'izany dia haiditra ny loza fito farany."

"Nahitako fa hotanan'ireo anjely efatra ny rivotra efatra mandra-pahavitan'ny asan'i Jesosy ao amin'ny fitoerana masina, ary amin'izany dia ho avy ireo loza fito farany." Early Writings, 36.

Ny "fampahatezerana ny firenena" dia mitranga fotoana fohy mialoha ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana, satria arahin'ny "fahatezeran'Andriamanitra" izany. Ny "fahatezeran'Andriamanitra" dia mitranga rehefa mifarana ny fotoam-pahasoavana, ary ny "fotoana hitsarana ny maty" dia manondro fitsarana izay mitranga mandritra ny arivo taona, fa tsy manondro ny fitsarana ny maty izay nanomboka tamin'ny taona 1844.

Ary hitako nisy anjely nidina avy tany an-danitra, nitondra ny fanalahidin'ny lavaka tsy hita noanoa sy rojo lehibe teny an-tànany. Ary nosamboriny ilay dragona, dia ilay menarana ela, izay atao hoe devoly sy Satana, ka nofatorany arivo taona; ary natsipiny tao amin'ny lavaka tsy hita noanoa izy, dia nohidiny tao sady nasiany tombo-kase, mba tsy hamitahany ny firenena intsony mandra-pahatanteraky ny arivo taona; ary rehefa afaka izany dia tsy maintsy hovahana vetivety izy. Ary hitako ny seza fiandrianana, ary nisy nipetraka teo amboniny, ka nomena fitsarana izy; ary hitako ny fanahin'izay notapahin-doha noho ny filazana an'i Jesosy sy noho ny tenin'Andriamanitra, ary izay tsy niankohoka tamin'ilay bibidia na tamin'ny sariny, sady tsy nandray ny mariny tamin'ny handriny na teo an-tànany; ary velona izy ka niara-nanjaka tamin'i Kristy arivo taona. Apokalypsy 20:1-4.

Ny fitsarana izay “omena” ny olomasina dia manambara fa izy ireo no hitsara ny ratsy fanahy mandritra ny arivo taona, fa tsy hoe izy ireo no tsaraina.

“Mandritra ilay arivo taona eo anelanelan’ny fitsanganana voalohany sy ny fitsanganana faharoa no anatanterahana ny fitsarana ny ratsy fanahy. Ny apostoly Paoly manondro izany fitsarana izany ho zava-mitranga izay manaraka ny fihavian’i Kristy fanindroany. ‘Koa aza mitsara na inona na inona alohan’ny fotoana, mandra-pihavin’ny Tompo, Izay hampiharihary ny zava-miafina ao amin’ny maizina sy hampiseho ny fisainan’ny fo.’ 1 Korintiana 4:5. Ambaran’i Daniela fa raha tonga ny Fahagolan’Andro, dia ‘nomena ny olomasin’ny Avo Indrindra ny fitsarana.’ Daniela 7:22. Amin’izany andro izany ny marina dia manjaka tahaka ny mpanjaka sy mpisorona ho an’Andriamanitra. Jaona ao amin’ny Apokalypsy manao hoe: ‘Ary nahita seza fiandrianana aho, ary nisy nipetraka teo amboniny, ka nomena fitsarana izy.’ ‘Ho mpisoron’Andriamanitra sy Kristy izy, ary hiara-manjaka aminy arivo taona.’ Apokalypsy 20:4, 6. Amin’izany fotoana izany no, araka ny efa nambaran’i Paoly, ‘hitsara izao tontolo izao ny olomasina.’ 1 Korintiana 6:2. Miray amin’i Kristy izy ireo amin’ny fitsarana ny ratsy fanahy, ka mampitaha ny asany amin’ny bokin’ny lalàna, dia ny Baiboly, ary manapa-kevitra ny amin’ny raharaha tsirairay araka ny asa natao tamin’ny tena. Avy eo dia refesina ny anjara fijaliana tsy maintsy zakain’ny ratsy fanahy, araka ny asany; ary voasoratra manohitra ny anarany ao amin’ny bokin’ny fahafatesana izany.

“I Satana koa sy ireo anjely ratsy dia tsarain’i Kristy sy ny olony. Hoy Paoly: ‘Tsy fantatrareo va fa hitsara anjely isika?’ Andininy 3. Ary ambaran’i Joda fa ‘ny anjely izay tsy nitandrina ny fanjakany voalohany, fa nandao ny fonenany, dia notehiriziny tamin’ny fatorana mandrakizay ao amin’ny maizina ho amin’ny fitsarana amin’ily andro lehibe.’ Joda 6.”

“Amin’ny fiafaran’ny arivo taona dia hitranga ny fitsanganana amin’ny maty faharoa. Amin’izany dia hatsangana hiala amin’ny maty ny ratsy fanahy ka hiseho eo anatrehan’Andriamanitra ho amin’ny fanatanterahana ‘ny fitsarana voasoratra.’ Koa rehefa avy nilazalaza ny fitsanganana ny marina ilay mpahita fanambarana dia hoy izy: ‘Fa ny sisa amin’ny maty tsy mba velona indray mandra-pahafaran’ny arivo taona.’ Apokalypsy 20:5. Ary Isaia manambara izao ny amin’ny ratsy fanahy: ‘Hanganina izy, tahaka ny fanangonana ny mpifatotra any an-davaka, ka hihibohana ao an-tranomaizina; ary rehefa afaka andro maro dia hotsidihina izy.’ Isaia 24:22.” Ilay Hery Mifanandrina, 660, 661.

Koa dia mazava fa ny “fahatezeran’ny firenena” dia manondro ireo “andro sarotra” izay manjo izao tontolo izao alohan’ny hifaranan’ny fotoam-pahasoavana, ary rehefa “tezitra ny firenena,” dia “sakanana tsy hihetsika” miaraka amin’izay koa izy ireo.

“Hitako fa ny fahatezeran’ny firenena, ny fahatezeran’Andriamanitra, ary ny fotoana hitsarana ny maty dia samy hafa sy miavaka, ka ny iray dia manaraka ny iray.” Early Writings, 36.

Amin’ny fotoana izay “tezitra ny firenena”, dia manomboka milatsaka ny orana farany.

“Tamin’izany fotoana izany, raha hifarana ny asam-pamonjena, dia hisy fahoriana ho avy amin’ny tany, ary ho tezitra ny firenena, nefa hofehezina mba tsy hanakana ny asan’ily anjely fahatelo. Amin’izany fotoana izany no hirotsahan’ny ‘orana farany,’ na famelombelomana avy eo anatrehan’ny Tompo, hanome hery ny feo mahery ataon’ily anjely fahatelo, sy hanomana

ny olona masina hahatohitra amin'ny andro izay handarahana ny loza fito farany.” Early Writings, 85.

Misy fotoana izay “tezitra ny firenena,” nefa amin'izany fotoana izany ihany koa dia “voafehy” izy ireo. Amin'izay no anorenan'i Kristy ny fanjakan'ny voninahiny, fa ny fanjakany dia aoriny mandritra ny andron'ny ranonorana farany.

“Ny ranonorana farany dia ho tonga amin'ireo izay madio—ary amin'izany fotoana izany dia handray izany avokoa izy rehetra tahaka ny tamin'ny taloha.

«Rehefa hamotsotra ireo anjely efatra, dia hanorina ny fanjakany i Kristy. Tsy misy mandray ny ranonorana farany afa-tsy izay manao izay rehetra azony atao.» Spalding and Magan, 3.

Ireo andalan-teny roa teo aloha nalaina tao amin'ny \*Early Writings\* dia manambara fa rehefa tezitra ny firenena, ary miaraka amin'izay koa “tazonina”, dia ireo anjely efatra no mitana ny rivotra efatra. Koa ny fahatezeran'ny firenena dia aseho ho ny “rivotra efatra”. Nomarihiny koa fa amin'ny fotoana itanan'ny anjely efatra ny firenena tezitra tsy hirohotra, dia ho tonga ny ranonorana fara. Ny fe-potoana izay manomboka rehefa tonga ny ranonorana fara, sady io koa no fotoana iteziran'ny firenena nefa mbola tazonina, dia mitohy mandra-pitsanganan'i Mikaela sy hikatonan'ny fotoam-pahasoavan'ny olombelona. Izany fe-potoana izany no fotoana ikatonan'ny famonjena, ary noho izany dia maneho ny asa farany ataon'i Kristy ao amin'ny Efitra Indrindra Masina, izay ambara ho fe-potoana anaovany na famafana ny fahotan'ny olona na ny anarany tsy ho ao amin'ny bokin'ny fitsarana. Izany fe-potoana izany, rehefa mitana ny rivotra efatra ny anjely, no fotoana fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina.

Ny finoana silamo amin'ilay Loza fahatelo no hery izay “mahatezitra ny firenena,” ary tonga tamin'ny 11 Septambra 2001 ilay Loza fahatelo, nefa ny finoana silamo dia “notanana” avy hatrany. Ny “rivotra avy any atsinanana” dia tandindon'ny finoana silamo, ary i Isaia dia manondro ny “rivotra avy any atsinanana” ho ilay “rivotra mahery,” izay “sakanan” Andriamanitra. Ny adin'ny finoana silamo dia aseho imbetsaka ho toy ny vehivavy mihetsi-jaza, satria ady mihamafy sy miitatra izany, izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001, rehefa nidina ilay anjely mahery ao amin'ny Apokalypsy toko fahavalo ambin'ny folo, araka ny voamariky ny nampidinana ireo trano lehibe tao New York City.

“Ankehitriny ve dia tonga ny teny izay nolazaiko fa hovanoin'ny onjan-dranomasina goavana i New York? Izany dia tsy mbola nolazaiko mihitsy. Efa nolazaiko kosa fa, raha nijery ireo trano goavana natsangana tany aho, rihana miampy rihana, dia hoy aho: ‘Endrey, hanao ahoana ny zava-mitranga mahatsiravina rehefa hitsangana Jehovah hampihorohoro fatratra ny tany! Amin'izany dia ho tanteraka ny tenin'ny Apokalypsy 18:1–3.’ Ny toko fahavalo ambin'ny folo manontolo ao amin'ny Apokalypsy dia fampitandremana ny amin'izay ho tonga eto ambonin'ny tany. Kanefa tsy manana fahazavana manokana aho momba izay hanjo an'i New York, afa-tsy izao ihany: fantatro fa indray andro any dia harodana ireo trano lehibe any noho ny fihodinana sy fanonganana entin'ny herin'Andriamanitra. Araka ny fahazavana nomena ahy, dia fantatro fa misy fandranganana eo amin'izao tontolo izao. Teny iray avy amin'ny Tompo, fikasihan'ny heriny mahery tokana, dia hirodana ireo rafitra goavana ireo. Hisy

toe-javatra hitranga izay tsy hainay saintsainina ny hamafin'ny fahatahorana ao aminy.”  
Review and Herald, 5 Jolay 1906.

Amin'ireo tabilao 1843 sy 1850, ny Islam dia aseho ho “soavaly fiadiana”. Ao amin'ny Apokalypsy toko faha-sivy, izay anehoana ny Islam amin'ny Loza voalohany sy faharoa, ny toetran'ny Islam dia faritana amin'ny anaran'ny mpanjakan'ny Islam.

Ary nanana mpanjaka teo amboniny izy ireo, dia ilay anjelin'ny lavaka tsy hita noanoa, izay atao hoe Abadona amin'ny teny Hebreo, fa amin'ny teny Grika kosa dia Apoliona no anarany. Apokalypsy 9:11.

Ny andininy, dia ny toko FAHASIVY, sy ny andininy FAHIRAHA-TELO AMBIN'NY FOLO, no manondro ara-paminaniana fa, na aseho ao amin'ny Testamenta Taloha (ny Hebreo) izany na ao amin'ny Testamenta Vaovao (ny Grika), dia Abadona na Apoliona no toetran'ny Islama. Samy midika hoe “fandringanana sy fahafatesana” ireo anarana roa ireo.

“Ny anjely no mitana ny rivotra efatra, aseho amin'ny endriky ny soavaly masiaka mitady hiala sy hirohotra manerana ny velaran'ny tany rehetra, mitondra fandringanana sy fahafatesana amin'ny lalany.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Ny rivotra efatra no soavaly tezitra ao amin'ny faminanian'ny Baiboly, izay mitady hiala amin'ny famatorana. Anankiray amin'ireo toetra ara-paminaniana ananan'io soavaly tezitra io ny hoe voatana izy, nefa mitady hiala mba hitondra “fandringanana sy fahafatesana” amin'ny tany rehetra.

Hotohizantsika hatrany ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo lohahevitra ireo.

“Enga anie ny olon'Andriamanitra mba hanana fahatsapana ny amin'ny fandringanana mananontanona an'ny tanàna an'arivony, izay saika efa natolotra ho amin'ny fanompoan-tsampy ankehitriny! Kanefa maro amin'ireo izay tokony hitory ny fahamarinana no miampanga sy manameloka ny rahalahiny. Rehefa tonga amin'ny saina ny hery mampiova fo avy amin'Andriamanitra, dia hisy fiovana mazava sy hentitra. Tsy hanana fironana hitsikera sy handrava intsony ny olona. Tsy hijoro amin'ny toerana manakana ny fahazavana hamirapiratra amin'izao tontolo izao izy. Hitsahatra ny fanakianany sy ny fampiangany. Mivondrona hiady ny herin'ny fahavalo. Misy fifanandrinana mafy miandry antsika. Mifandròna akaiky, ry rahalahiko sy ranabaviko, mifandròna akaiky. Miraiketa amin'i Kristy. ‘Aza milaza hoe: Firaiana tetika,... ary aza matahotra izay atahorany, na mangovitra amin'izany. Jehovah, Tompon'ny maro, no hamasino; ary aoka Izy no hataonareo tahotra, ary aoka Izy no hampangovitra anareo. Dia ho fitoerana masina Izy; nefa ho vato mahatafintohina sy ho vatolampy mahasolafaka amin'ny andaniny roa amin'ny taranak'Isiraely, ary ho fandrika sy ho harato ho an'ny mponina any Jerosalema. Ary maro aminy no ho tafintohina sy ho lavo ary ho torotoro, ary ho voafandrika sy ho voasambotra.”

“Izao tontolo izao dia teatra. Ny mpilalao, dia ny mponina ao aminy, no miomana handray ny anjarany ao amin'ilay tantara an-tsehatra lehibe farany. Tsy eo imason'izy ireo intsony Andriamanitra. Tsy misy firaisana eo amin'ny vahoaka maro amin'ny olombelona, afa-tsy raha mifamatotra izy ireo mba hanatanteraka ny fikasan-tenany feno fitiavan-tena. Mijery Andriamanitra. Ho tanteraka ny fikasany momba ireo olom-peheziny mpikomy. Tsy natolotra

eo an-tanan'ny olona izao tontolo izao, na dia avelan'Andriamanitra hanjaka vetivety aza ny singan'ny fikorontanana sy ny tsy filaminana. Misy hery avy any ambany miasa mba hampisy ireo seho lehibe farany ao amin'ilay tantara an-tsehatra,—Satana tonga toy ny Kristy, ary miasa amin'ny fitaka rehetra momba ny tsi-fahamarinana ao amin'ireo izay mamatotra ny tenany hiaraka ao amin'ny fikambanana miafina. Ireo izay manaiky ho resin'ny firehetam-po hifamatotra dia manatanteraka ny drafitry ny fahavalo. Ny antony dia harahin'ny vokany.”

“Ny fandikan-dalàna dia efa saiky tonga amin'ny fetrany. Fisafotofotoana no mameno izao tontolo izao, ary vetivety dia hisy tahotra lehibe hihatra amin'ny olombelona. Akaiky dia akaiky ny farany. Isika izay mahalala ny fahamarinana dia tokony hiomana ho amin'izay efa ho tonga tampoka amin'izao tontolo izao tahaka ny fahagagana manafotra.” Review and Herald, 10 Septambra 1903.